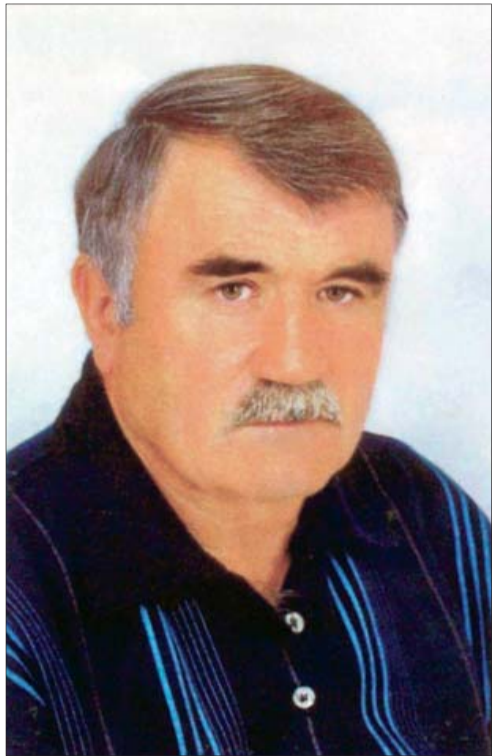

“Росяні перевесла” Івана Війтенка

Тримаю в руках “Росяні перевесла”, четверту поетичну збірку поета-залізничника Івана Війтенка – електромеханіка зв’язку Івано-Франківської дистанції сигналізації та зв’язку. Не просто збірку, а збірку переможця Коломийської міської літературної премії імені Тараса Мельничука. Лауреатом цієї премії можна стати лише раз у житті. Ім’я переможця вписують у Книгу лауреатів, що довічно зберігається в Музеї історії міста. У книзі вже понад десяток імен письменників з усіх регіонів України. З Іваном Війтенком ми розмовляємо, читаючи рядки “Росяних перевесел”.

– Вітаємо вас із літературною премією! Що вона значить для вас?

– Для мене це дуже важливо, бо вважаю її високою оцінкою моєї творчості. Я досить пізно почав серйозно займатися поезією і за чотири з половиною роки, на думку критиків та читачів, зробив поступ у цій справі. Видав чотири збірки поезій, і приємно, що вони знайшли відгук у серцях читачів.

– Тараса Мельничука величають Князем роси (від назви його збірки, за яку він отримав Шевченківську премію – авт.). У назві вашої книги теж не обійшлося без роси. Це випадковість чи уклін Тарасу Мельничуку?

– Це абсолютно не зумисне. Просто такий ліричний образ спав мені на думку. У росі віддзеркалюються, вирають усі кольори веселки, усі барви цього світу. Так само й у віршах.

– А перевесла?..

– Перевеслами зв’язують у снопи оберемки стеблин. Я ж зібрав у цій книзі до одного “снопа” не тільки вірші, написані за останній рік, а й деякі жмути “стеблин” із трьох попередніх поетичних збірок. Так і з’явилась назва.

Щодо поезії Тараса Мельничука, то я залюбки читаю її, черпаю з неї натхнення, як і з віршів інших поетів. У книзі є кілька віршів з епіграфами Тараса Мельничука, Василя Симоненка, Богдана-Ігоря Антонича.

– У Вас є рядки: “Коли мені забракне слів, щоби дзвеніти наче криця...” Вам часто бракує слів?

– Буває таке, що не можу знайти потрібного слова. Насамперед шукаю його поміж людьми, прислухаюсь, хто що сказав. Також читаю книги, вірші різних поетів. Перечитую добірку журналу “Дзвін”. Особливо люблю там рубрику “Молода муза”. Вона приваблює свіжістю думки й незатертістю поглядів та образів. Не цураюся словників.

– “Є люди світанкові й вечорові...” До кожного ставитеся з пошаною, але чи з кожним легко?

– Взагалі люблю спілкуватися з людьми. Добре їх розумію і хочу розуміти ще краще. Але є люди, з якими важко йде розмова. Для мене це – вечорові люди. Гнітучі, наче захід сонця. Натомість зі світанковими можу розмовляти годинами. І сили знаходяться, і теми цікаві, і час минає непомітно, а все ніяк не наговориться. У мене є такі друзі. З ними легко.

– “Чому в думках втікаю сам від себе...” Чи доводилось Вам насправді втікати від себе?

– Траплялось таке, але усе, як у вірші: “І не втікай від себе, бо не втечеш нікуди”. Ситуація повторювалась знову й знову. І з часом я зро-

зумів, що треба лише віднайти себе, свою власну дорогу і йти нею.

Знайти свою дорогу мені допомогла творчість. Спочатку просто писав. Потім взявся відкривати для себе світ письменників, композиторів. Почав ліпше розуміти себе, вдосконалюючись у слові. Тепер я з нетерпінням чекаю кожного останнього четверга місяця, коли в обласній організації спілки письменників в Івано-Франківську письменники збираються для обговорення власних творів. Завчасу залягоджую всі виробничі й домашні справи та їду туди, як до храму, щоб набратися сили для творчості.

– Кожне обговорення передбачає критику. Як Ви ставитеся до критики на свою адресу?

– Для мене критика навіть більш бажана, ніж похвала. Особливо, коли це критика з вуст (чи з-під пера) Євгена Барана, голови обласної організації Національної спілки письменників України, особи, яку добре знають і цінують у світі літератури. Коли такий критик критикує, то, зазвичай, дає корисні поради. Я вдячний йому і за критику, і за похвалу, які він висловив на сторінках коломийського часопису.

– Напевно, для багатьох читачів стануть відкриттям ваші вірші на тему Другої світової війни. Вони незвичні своєю образністю і житейською щирістю, особливо вірш “По кому так скорботно плаче дзвін”.

– Цей вірш – реальна історія. У нас, у Коршеві, черговим по станції працював колись Іван Мосійчук. Він був неординарною людиною. Майстерно плів дідухи, дотепно читав гуморески. Івана Васильовича поважали й любили. Вірш про його життя – це, напевно, найвища данина пам’яті цьому доброму чоловіку.

– Поет у віршах відкриває не лише свої думки, а й своє серце та душу. Не боїтеся бути надто відкритим перед людьми, як на сповіді?

– Якщо хтось подумає зле, то це його клопіт. Заздрісників, є люди, які радіють і моїм віршам, і моїм успіхам, беруть із них щось для себе: чи слово, чи образ, чи настрій. Заради них, власне, варто бути щирим і відкритим, щоб говорити від серця до серця.

З Іваном Дмитровичем, як зі світанковою людиною, можна довго розмовляти, і все ж забракне часу і залишиться багато нерозкритих тем та запитань. Відповіді на них, безсумнівно, є у віршах поета. Шукаючи їх, ми скоротимо час до наступної зустрічі.

Спілкувалась
Ольга ПАДКОВСЬКА

*Розійшлись ранкові поїзди
Через гони до далеких станцій,
А із неба місяць молодий
Зазирає в шибку крізь фіранки.*

*За вікном примара темноти
(Довгі ночі в середині грудня).
Десь ліхтар станційний розбудив
Сонні очі і дорогу в будні.*

*Шпали, рейки, цокоти коліс –
Все, як було на початку шляху,
Коли поїзд в юність мене ніс,
Мов на крилах весняного птаха.*

*За вікном примара темноти,
А чи сонце вигляне – не знаю.
Линуть рейки стрічками в світи,
І світанку станції чекають.*

*Часом світла лиш в кінці тунелю.
Часом сонця лиш за край вікна.
Та завжди дух приязні в оселі,
Коли думка всіх єдна одна.
Коли світяться зірнички-оченята
І малюють пензлики весну,
Це тобі продовжують внучата
Мить життя на сходінку одну.
Рум’яніє бульба на пательні,
І заморська кава духмянить,
Телевізор лагідно з вітальні
Вогником барвистим мерехтить.
Це мелодія домашнього затишку –
Ряд книжок за кришталевим склом,
Капці, що в кутку дримають нишком,
Абажур зелений над столом.
Це гармонія зі світом – рівновага,
Де на шальках віра і мета.
Золото з піску просіє драга,
А в родині – злагода свята.
Часом світла лиш в кінці тунелю.
Часом сонця лиш за край вікна.
Та завжди весела та оселя,
Де квітує щирість, мов весна.*